

Regatta-expositie in Kas di Arte

Wie deze maand voorbij Kas di Arte zeilt ziet dat de deuren weer open staan. Op vrijdag 2 oktober werd de Regatta Expo 2009 officieel geopend door Nolly Oleana, gedeputeerde van Cultuur en Onderwijs. De expositie is gedurende de hele maand oktober gratis te bezoeken. Onder de deelnemende kunstenaars vinden we opnieuw Elvis Tromp uit Aruba. Welke veteranen en nieuwkomers uit de Bonaireaanse kunstwereld namen dit jaar Jacky Bernabela's uitnodiging aan? Samen met Nolly Oleana verwelkomde Jacky op haar eigen sprankelende wijze de kunstenaars.

[vlnr Jackie Bernabela, Nolly Oleana, Elvis Tromp, Janice Huckaby, Wolmoet Jansen, Christel Cosijn, Wilma Busker, Ita Mercera en Guno Gerling. Zittend: José Smit en Renate van der Bijl]

Tekst en foto's Christel Cosijn en Richelle van den Dungen Gronovius

Op vrijdagavond 1 oktober wordt de expositie ingericht. De kunstenaars staan al klaar wanneer Jacky het pas opgeknapte Kas di Regatta ontsluit. De artiesten helpen elkaar

een handje met het ophangen van de kunstwerken. Ook de Arubaanse Elvis Tromp is van de partij. Met zijn treffende realistische schilderijen heeft hij een doorlopende expositie bij City Café-hotel Rochaline. Eerder dit jaar hield Elvis een tentoonstelling op Aruba in de Westin Aruba Art Gallery, getiteld 'Aruba by Land, Air and Sea'. Deze belastingcontroleur

wordt naast zijn werk en gezin voortgedreven door een magische kracht om te schilderen. Hij maakt zijn schilderijen uitsluitend met het mes. Dit brengt de levendigheid in zijn werken, omdat de kleuren vaak korrelig worden opgebracht en tegen elkaar worden afgezet. Helaas kon Edmond Tujeehut op het allerlaatste moment niet meekomen. Het tweetal Tromp en Tujeehut werkt veel samen. De boeiende persoonlijkheid van Edmond Tujeehut werd dan ook direct gemist.

[Elvis Tromp uit Aruba]

Toch zien we op de groepsfoto tijdens de opening een tevreden Jacky Bernabela, die samen met Nolly Oleana en de betrokken artiesten enthousiast reageert op het resultaat in Kas di Arte. Voordat ze de gedeputeerde het woord geeft, verklaart Jacky in haar openingstoespraak dat ze Nolly uiteindelijk toch zover heeft gekregen om voor een schoon parkeerterrein te zorgen. Verder dankt ze de vele kunstenaars en vrijwilligers die haar geholpen hebben bij het weer toonbaar maken van Kas di Arte dat vorig jaar schade opliep door de storm. Gevoed door de vraag 'Wanneer is er weer een expo bij Kas di Arte?' maakte ze zich opnieuw sterk voor de kunstenaars en konden op 2 oktober eindelijk de deuren weer open.

[Renate van der Bijl]

Een veteraan onder de schilders is natuurlijk Renate van der Bijl. Jaar na jaar schilderde Renate vele realistische doeken die hun weg vonden naar liefhebbers van het oude pittoreske Bonaire. Ze schilderde alles wat haar boeide en dat was het Bonaireaanse leven zelf. Deze grote kunstenares exposeerde onlangs succesvol in het Plaza Hotel. Diverse schilderijen van Renate hangen aan de wanden van Kas di Arte en wie haar al langer kent merkt op dat haar stijl is veranderd. Het is spijtig dat haar zicht momenteel erg achteruitgaat. Ook Janice Huckaby is van de partij. Samen met Larry, haar grote steun, brengt ze haar bijdrage aan de expositie naar binnen. Legde zij zich vroeger vooral toe op onderwaterfotografie, ondertussen ligt haar kracht boven water. Met haar kunstwerken hoopt zij haar steentje bij te dragen aan de bewustwording van het natuurschoon en vooral het behoud hiervan. Zij zet niet alleen

alle zeilen bij met haar kleurrijke schilderijen vol water en vaartuigen, ook haar driedimensionale boten van drijfhout kleden de expo aan. Janice is al jaren een graag geziene artiest op de Caribische kunstvloer. Wie deze Texaanse kunstenaar bezigt ziet met kinderen vraagt zich zeker af wie er meer geniet, de teach of de students! Ook haar tips in de krant geven aspirant-kunstenaars een duwtje in de goede richting. Op alle evenementen is Janice te vinden met haar kunst. Haar jarenlange zichtbare inzet is voor velen een voorbeeld om niet op te geven.

[Kunstenaar / docent Guno Gerling]

Guno Gerling kennen de meesten als docent van de SGB. Geboren in Suriname is hij sinds 1995 op het eiland en sinds 1984 erg geïnteresseerd in het batikken dat een speciale techniek vereist met was en kleurstoffen. Batikken is een manier om lappen textiel met verf van een decoratie te voorzien. Daarna kunnen deze lappen als kleding of wanddecoratie dienen. Batikken is een heel oude kunstvorm. Er zijn doeken gevonden in het Midden-Oosten, in India en Centraal-Azië van meer dan 2000 jaar geleden. Om te batikken wordt de stof eerst gedeeltelijk met een waterafstotende was behandeld. De behandelde gedeelten blijven na het verven

wit. De was wordt vervolgens weer verwijderd. Geavanceerde batik bestaat uit verschillende kleurgangen, waarbij telkens de was op een andere manier wordt aangebracht. Doordat er kleine barstjes in de was komen, treedt er vaak een soort craquelé effect op. Naast deze bijzondere doeken maakt Gerling kaarsen in de vorm van koraal. Het is bijna zonde om deze unieke kunstwerken te branden.

[Kunst van Christel Cosijn (links) en José Smit]

Evenals Guno Gerling maakt ook Christel Cosijn gebruik van een techniek met was. Zij schildert op Hollands portretlinnen met een speciale encaustic-techniek. Hiervoor gebruikt ze bijenwas, carnabau, hars en lichtvaste pigmenten. Ook encaustic is een eeuwenoude ambacht die de voorloper vormt van olie- en acrylverf. Het oudste werk, een mummieportret dat in deze vorm is gevonden, dateert van ten minste 300 jaar voor Christus. Tegenwoordig is de werkwijze gemoderniseerd, maar de pigmenten waar Christel mee werkt worden nog altijd gemalen in De Kat, een molen op de Hollandse Zaanse Schans. De Kat is de enige overgebleven werkende windverfmolen ter wereld. In de molen bevinden zich een kapperij en twee stellen kantstenen, waarmee het kriet en de pigmenten worden fijngemalen. Elke dag wordt er een andere kleur gemalen en juist deze natuurlijke grondstoffen maken haar werk

nog boeiender. Bevestigt tussen bamboe met de mogelijkheid om het werk eventueel in te lijsten geven de gemalen pigmenten hun betoverende kleurspel prijs. Ondanks of misschien juist dankzij een hoog abstract gehalte en de gelaagdheid in het werk herkent iedereen er de meest wonderlijke figuren in. Hoe langer je kijkt, hoe meer je erin ziet. Ook Christel is al tientallen jaren aan het schilderen op het eiland. Haar realistische Michael Jackson staat haaks op haar abstracte stijl. Na zijn dood werd zij geïnspireerd door zijn topjaren. Soms verwerkt Christel ook portretten in haar encaustics.

[Leguaan van Wolmoet Jansen]

Wie de werken van kunstenares Wolmoet Jansen nog niet kent moet zeker zijn kans waarnemen tijdens de expositie. Het werk van Wolmoet is zeer bijzonder te noemen en weerspiegelt de innemende persoonlijkheid van de kunstenares. Meestal loopt Wolmoet langs de strandjes met haar gezicht naar de grond gekeerd, turend naar bruikbaar materiaal. Wolmoet werkt graag in het groot en laat zich vooral inspireren door de natuur van het eiland. Haar schilderijen zijn opgebouwd uit de felbegeerde zee-appelskeletjes, schelpen en steentjes die de kijker verleidt te blijven kijken. Ondanks de herkenbaarheid van de natuurgetrouwe wezens die zij op de panelen

tot leven brengt schemert er ook in deze artiest het verlangen om af te wijken van datgene wat de kunstliefhebber al kent. Andere werken van deze rising star zijn te bewonderen bij Kontiki Beachclub. Natuurlijk zijn we nieuwsgierig of zij het lef heeft om in de toekomst nog verder af te wijken van de conventionele eiland-art. José Smit zien we vaak op de kunstmarkt staan tijdens het Cruise-seizoen. Haar mozaïeken zijn zeer smaakvol en zowel haar wanddecoraties als haar schitterende schalen zijn nu terug te vinden over de hele wereld. Subtiele finesses maken haar creaties tot ware pronkstukken waarbij het zonde is de fraaie fruitschaal te vullen met vruchten. Ook José is gefascineerd door Bonaire evenals haar zeer bijzondere collega in de kunst, Ita Mercera. Op donker gelakt drijfhout nagelt zij trefzeker kleine spijkertjes waaraan zij gekleurde draden bevestigt die zij onderling verbindt. Haar werkjes zijn spannend om naar te kijken maar Ita is naar eigen zeggen toe aan nieuwe experimenten met deze techniek.

[Kunstenares Ita Mercera]

Ita Mercera is de enige Bonaireaanse artiest in Kas di Arte. Nolly Oleana prees alle artiesten maar betreurde tegelijkertijd dat er niet meer Bonaireaans talent in Kas di Arte te vinden is. Behalve de terreinschoonmaak en het creëren van parkeergelegenheid bij Kas di Arte, zal

Nolly zich in de toekomst graag inzetten voor het artistieke talent dat Bonaire rijk is. Tijdens zijn toespraak prees hij de kwaliteit van de expositie uitbundig. Daarna ontkurkte hij de champagne en kreeg elke artiest een glas bubbels. De expositie, die de gehele maand oktober gratis te bezoeken is, bevat ook werken van de wereldwijd bekende Henk Roozendaal. Wie op Bonaire is geweest zal ongetwijfeld zijn stijl herkennen. Door de jaren heen zien we dat zijn werk kleurrijker is geworden en bij een steeds breder en jonger publiek geliefd is. Zo ontdekte Henk onlangs dat een enthousiaste jonge fan in Nederland zonder overleg reproducties van zijn werk verkocht. Om misverstanden te voorkomen heeft hij deze uit de collectie van de fan laten verwijderen. Henk Roozendaal woont sinds 1999 op Bonaire. Na een carrière als reclamemaker pakte hij een oude liefde op: tekenen en schilderen. In korte tijd ontwikkelde hij een geheel eigen stijl als muurschilder. Hij verving Jantje Lambada die voor zijn komst veel muurschilderingen op Bonaire op zijn naam had staan. Zijn stijl sprak veel mensen aan en Roozendaal begon met een aantal portretten van bekende eilanders. Al snel liep het portretten uit de hand en resulteerde in tientallen portretten op enorme houten panelen. Om zijn werken in kaart te brengen en toegankelijk te maken voor een groter publiek ontwikkelde hij samen met schrijver Guus Gerritsen het boek 'Portraits of Bonaire'. Toen Koningin Beatrix in 2006 de eerste expositie in Kas di Arte opende met werken van alle artiesten van het eiland, overhandigde hij verlegen zijn boek aan Hare Majesteit. Het portret van koningin Beatrix zelf, gemaakt door Christel Cosijn, werd onverwachts aangeboden door haar dochtertje. Samen met

Jacky halen de 'veteranen' nog weleens herinneringen op aan die koninklijke opening. Kunstenaars Wilma Busker sluit op deze Regatta Expo 2009 de kunstenaarsrij. Voordat ze naar Bonaire kwam woonde zij 4 jaar op Curaçao. Nu de kinderen zijn uitgevlogen heeft zij alle tijd om zich op haar vurige passie te storten. Haar kunst verdient de volle aandacht en niet in de laatste plaats om haar prachtige sieraden. Ook haar beeldende kunst is erg bijzonder, zoals het Papiamentstalige leesplankje, gebaseerd op het Nederlandstalige Aap-Noot-Mies dat op de expositie hangt.

[Kunstenaars Wilma Busker]

Wilma beoefent de Japanse raku-techniek zeer succesvol. In haar oventje bakt zij haar zelfgemaakte kralen en kleiplakken. Bij deze stooktechniek worden gedeeltelijk geglazuurde werkstukken in een speciale oven geplaatst die in 20 - 30 minuten opgestookt worden naar ongeveer duizend graden. Het roodgloeiende werk wordt daarna uit de oven gehaald en meteen met zaagsel bedekt. Nadat ze uit het brandende hooi komen, zijn de creaties zwart geblakerd. Door de snelle afkoeling en zuurstofreductie ontstaan prachtige craquelé's en kleuren in het glazuur naast de diepzwarte tonen van de ongeglazuurde partijen. Na een

flinke poetsbeurt blijven alleen de roetdeeltjes zichtbaar in de fijne barstjes die het Japanse raku-effect geven. Ondanks de gezelligheid op de kunstmarkt heeft Wilma onlangs een kleine winkel geopend in de shoppingmall boven de Kaya Grandi. Veel van haar klanten kennen inmiddels de weg naar boven, want het persoonlijke contact met haar klanten is voor Wilma erg belangrijk. Naast haar eigen creaties biedt zij ruimte aan eilandtalent met kwaliteitsproducten. Een welkom initiatief voor aanstormend Bonaireaans talent! Applaus tenslotte ook voor Jacky Bernabela. Opnieuw is zij erin geslaagd om een boeiende verzameling van kunst en techniek bij elkaar te brengen.